

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci navrhovatelů: **a) H. B.**, a **b) Bc. F. N.**, oba zastoupeni Mgr. Lenkou Kotulkovou, advokátkou se sídlem Kopečná 241/20, Brno, proti odpůrkyni: **obec Moravské Knínice**, se sídlem Kuřimská 99, Moravské Knínice, zastoupená Mgr. Ing. Jánem Bahýlem, advokátem se sídlem Hoppova 880/18, Brno, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) Spokojené Díly z.s.**, se sídlem Foglarova 1817/57, Kuřim, **II) Občané Malhostovic za Optimalizovanou D43, z.s.**, se sídlem Malhostovice 152, a **III) Ing. F. G., Ph.D.**, v řízení o kasační stížnosti odpůrkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 11. 2024, č. j. 66 A 1/2023 - 224,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Odpůrkyně **je povinna** zaplatit navrhovatelům náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti v celkové výši 8 766 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejich zástupkyně Mgr. Lenky Kotulkové, advokátky.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Usnesením zastupitelstva obce Moravské Knínice (odpůrkyně) ze dne 28. 3. 2022 byl ve formě opatření obecné povahy vydán územní plán obce Moravské Knínice (dále

jen „územní plán“). Navrhovatelé podali u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) návrh na zrušení části tohoto územního plánu.

[2] Krajský soud nejprve rozsudkem ze dne 11. 7. 2023, č. j. 66 A 1/2023 - 175 (dále jen „*první rozsudek KS*“), napadený územní plán zrušil v části vymezení ploch dopravní infrastruktury č. 155, 170 a 178, včetně souvisejících staveb a opatření. Ke kasační stížnosti odpůrkyně Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 29. 8. 2024, č. j. 3 As 194/2023 - 83 (dále jen „*první rozsudek NSS*“), první rozsudek KS zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud tak rozhodl proto, že krajský soud nepovažoval za relevantní závěry stanovisek Krajského úřadu Jihomoravského kraje (dále jen „*krajský úřad*“), a namísto toho sám vyhodnotil, že mělo být provedeno posouzení vlivů koncepce na životní prostředí (dále také jen „*SEA*“). Tento postup byl v rozporu s § 47 odst. 2 a 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „*stavební zákon*“), a judikaturou Nejvyššího správního soudu. Kasační soud tak krajskému soudu uložil, aby se zabýval závěry, k nimž dospěl krajský úřad ve svých stanoviscích, a tím, zda jsou tyto závěry dostatečně odůvodněny.

[3] Krajský soud poté rozhodl druhým, nyní přezkoumávaným, rozsudkem ze dne 26. 11. 2024, č. j. 66 A 1/2023 - 224, kterým opět zrušil napadený územní plán v části vymezení ploch dopravní infrastruktury č. 155, 170 a 178, včetně souvisejících staveb a opatření.

[4] Pro účely řízení o kasační stížnosti jsou relevantní následující části odůvodnění napadeného rozsudku. Krajský soud shrnul, že krajský úřad nejprve ve stanovisku ze dne 5. 4. 2018, č. j. 39543/2018 (krajský soud v napadeném rozsudku nesprávně uvedl, že stanovisko je ze dne 6. 3. 2018, nicméně je zřejmé, že se jedná právě o uvedené stanovisko – pozn. NSS; dále jen „*stanovisko z dubna 2018*“), požadoval provedení SEA. Následně z tohoto požadavku krajský úřad ustoupil ve stanovisku ze dne 14. 9. 2018, č. j. JMK 131720/2018 (dále jen „*stanovisko ze září 2018*“). Důvodem, proč krajský úřad provedení SEA nepožadoval, bylo vymezení koridoru pro vedení přeložky silnic II/386 (obchvatu obce Moravské Knínice) formou územní rezervy. Stanovisko ze září 2018 však podle krajského soudu nebralo v potaz pozdější změnu návrhu zadání územního plánu, tedy převedení dalších územních rezerv do návrhové plochy pro transevropskou komunikaci TEN-T [komunikaci „I/43 Troubsko (D1) – Lysice“; dále jen „*komunikace I/43*“] a další kapacitní komunikaci („Kuřim – jižní obchvat“; dále jen „*jižní obchvat Kuřimi*“). Závěr stanoviska ze září 2018, že územní plán nebude navrhovat plochy či koridory s významnými negativními vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví, se tak stal neaktuálním. V následném stanovisku odboru životního prostředí, odboru dopravy, odboru kultury a památkové péče a odboru územního plánování a stavebního řádu ze dne 1. 7. 2021 (dále jen „*koordinované stanovisko*“) pak krajský úřad pouze uvedl, že ke změněným částem nemá připomínky.

[5] Koordinované stanovisko je podle krajského soudu nepřezkoumatelné, jelikož neobsahuje odůvodnění, proč tak zásadní změna – vymezení nového koridoru pro komunikaci I/43 a jižní obchvat Kuřimi – nezavdává důvod pro posouzení vlivů koncepce na životní prostředí. Sice se jedná o převzetí koridoru komunikace stanoveného na úrovni zásad územního rozvoje (Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje z roku 2020; dále jen „*ZÚR*“), nicméně ze stavebního zákona neplyne, že by v takovém případě nemělo proběhnout SEA na úrovni územního plánu. Povinnost provést SEA i na úrovni

pokračování

územního plánování dle krajského soudu vyplývá z § 19 odst. 2 stavebního zákona a přílohy k tomuto zákonu. Na posuzovanou věc naopak nedopadá § 55 odst. 3, věta třetí stavebního zákona, neboť v nynější věci nejde o změnu územního plánu, ale o nový územní plán. Nadto, pod § 55 odst. 3, větu třetí stavebního zákona lze zahrnout pouze změny územního plánu, u nichž nelze rozumně předpokládat, že by mohly mít jiné vlivy na životní prostředí, než které již podléhaly posouzení v nadřazené územně plánovací dokumentaci.

[6] Dle krajského soudu neobstojí argument, že vyhodnocení SEA na úrovni ZÚR posoudilo vše relevantní a není zde nic dalšího, co by bylo třeba posoudit. Posouzení vlivů na životní prostředí na úrovni ZÚR se nezabývá posouzením stávajících vlivů koridorů pro komunikaci I/43 a jižní obchvat Kuřimi na odpůrkyni ani vlivů předpokládaných a neobsahuje ani úvahy o opatřeních pro předcházení, snížení nebo kompenzaci zjištěných nebo předpokládaných závažných záporných vlivů na životní prostředí či návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska minimalizace negativních vlivů na životní prostředí. Posouzení vlivů na životní prostředí na úrovni ZÚR tato témata ponechalo na posouzení v místním kontextu jednotlivých obcí.

[7] K vyhodnocení SEA navíc směřují některé úkoly plynoucí ze ZÚR, které krajský soud v napadeném rozsudku konkrétně uvádí. Odpůrkyně krajskému soudu „neukázala“, kde přesně při přípravě územního plánu zohlednila minimalizaci vlivů a dopadů při zpřesňování a vymezení koridorů pro komunikaci I/43 a jižní obchvat Kuřimi, jak jí ukládaly ZÚR.

[8] Krajský soud se vypořádal rovněž se závěry judikatury Nejvyššího správního soudu citovanými v prvním rozsudku NSS a dále konstatoval, že nejde o neproporcionální zásah do ústavně garantovaného práva na samosprávu. Zájmy na ochraně životního prostředí podle krajského soudu převáží nad právem odpůrkyně na samosprávu. Zrušení části územního plánu je adekvátním následkem závažného pochybení, ke kterému v posuzované věci došlo.

[9] K námitce, že nebylo provedeno hodnocení hlučnosti, krajský soud konstatoval, že toto hodnocení mělo být součástí posouzení vlivů na životní prostředí na úrovni územního plánu. Připomněl, že posouzení vlivů na životní prostředí pro ZÚR výslovně zmiňuje překročení hlukových limitů a mezi úkoly pro územní plánování řadí i povinnost zpřesnit a vymežit koridory s cílem minimalizace dopadů na obytnou zástavbu, s ohledem na potřebu protihlukových opatření či splnění hlukových limitů. Samotné posouzení vlivů na životní prostředí pro ZÚR v tomto směru není vyčerpávající a dostatečně konkrétní.

[10] Proti rozsudku krajského soudu podává odpůrkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, jejíž důvody lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[11] Stěžovatelka namítá, že krajský soud zasáhl do jejího práva na samosprávu, nezohlednil nálezy Ústavního soudu ze dne 7. 5. 2013, sp. zn. III. ÚS 1669/11, a zásah nedostatečně odůvodnil. Dále namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů a nerespektování prvního rozsudku NSS. Stěžovatelka nemohla územním plánem zkrátit navrhovatele nad míru, kterou byli zkráceni již ZÚR, které jsou pro stěžovatelku závazné. S touto otázkou se soudy dle stěžovatelky nevypořádaly.

[12] Stěžovatelka neměla jinou možnost, než převzít koridory vymezené v ZÚR a upřesnit je pouze, pokud pro to byl relevantní důvod ochrany jiného veřejného zájmu. Za „nepřesvědčivou“ považuje výtku, dle níž stěžovatelka krajskému soudu „neukázala“, kde přesně zohlednila minimalizaci vlivů a dopadů při zpřesňování a vymezování koridorů pro komunikaci I/43 a jižní obchvat Kuřimi. Námitky navrhovatelů byly v tomto směru obecné a stěžovatelka na ně proto také jen obecně reagovala ve svém vyjádření. Konkrétní námitka se týkala jen chráněné lokality Obůrka – Třeštětec, přičemž stěžovatelka ve svém vyjádření z června 2023 popsala, jak se s tímto územím vypořádala. Dle stěžovatelky je územně plánovací dokumentace přehledná a jednoznačná, a tudíž nebylo potřeba krajskému soudu „ukazovat jednotlivosti“. Pokud krajský soud pochyboval, zda územně plánovací dokumentaci „správně čte a chápe“, měl nařídit ústní jednání. V případě, že měl krajský soud pochybnosti o rozdílech při převzetí dotčených koridorů z nadřazené územně plánovací dokumentace, byl povinen si tuto dokumentaci vyžádat. Jelikož tak neučinil, nemohl „své úvahy rozumně uzavřít“.

[13] Postup stěžovatelky byl v souladu se stavebním zákonem a stanovisky dotčených orgánů; krajský úřad posouzení vlivů územního plánu na životní prostředí nepožadoval. Krajský soud neakceptoval, že SEA má, coby *ex ante* posouzení (koncepce) plánu budoucího rozvoje, smysl tehdy, pokud může přinést nové informace. Rovněž pomíjí, že v době projednávání územního plánu neexistovaly podklady, na jejichž základě by stěžovatelka, resp. projektant územního plánu mohli koridory dopravní infrastruktury zpřesnit jejich zúžením. Pokud byl aprobevován vliv dopravní infrastruktury na území na úrovni krajské, nemohlo na místní úrovni dojít k nalezení negativních vlivů, které by vymezení koridorů dopravní infrastruktury znemožnily. Krajský soud požaduje duplicitu koncepčního posouzení, nicméně „nejbližší rozumné a důvodné“ posuzování vlivů na životní prostředí je až na projektové úrovni (EIA).

[14] Posouzení vlivů územního plánu na životní prostředí by dle stěžovatelky bylo v rozporu s principem zamezení opakovaného posuzování vlivů na udržitelný rozvoj území stanovený v § 36 odst. 3, větě třetí stavebního zákona. Krajský soud konstatoval, že mělo být posouzení vlivů na životní prostředí na krajské úrovni provedeno komplexněji, přičemž pomíjí obsah „Územní studie nadřazené dálniční a silniční sítě v jádrovém území OB3 metropolitní rozvojové oblasti Brno“, která „v podrobnosti stavebním zákonem neakceptované pro samotné zásady územního rozvoje podrobně prověřila přesně to, co krajský soud v napadeném rozsudku, fakticky obiter dictum, v bodě 87 uvádí.“ Nadto si krajský soud nevyžádal spis týkající se ZÚR, a tudíž není zřejmé, o jaké důkazy opírá své závěry. Krajský soud fakticky „nutí“ stěžovatelku do provedení SEA nikoliv územního plánu jako celku, ale toliko zrušených částí, což pro stěžovatelku nenese žádný přínos. Stěžovatelka dodává, že nelze uvažovat o synergických a kumulativních vlivech na úrovni obce, neboť zde nedochází k synergii či kumulaci vlivů s jinými záměry, ale pouze k přírůstku vlivů ke stávajícímu pozadí; přírůstek vlivů na celé trase koridorů byl přitom akceptovatelný, tudíž je akceptovatelný i na území stěžovatelky.

[15] Co se týče neprovedení akustického plánování, při pořizování územního plánu nebyl prostor pro získání nových informací. Územní plán nemůže na budoucí dopravní stavby klást další požadavky nad rámec ZÚR.

pokračování

[16] K zásahu do práva na samosprávu stěžovatelka namítá, že zásah spočívá v porušení stability územního plánování. Krajský soud stěžovatelku „*nutí*“ do provedení SEA v rozsahu zrušených částí územního plánu (koridorů dopravní infrastruktury), aniž by tímto posouzením mohlo dojít ke změně umístění koridorů, které je stanoveno nadřazenou územně plánovací dokumentací. Současně „*zabraňuje projednání lokálních individuálních záměrů změn územního plánu stěžovatele pro faktický nesoulad územního plánu s nadřazenou územně plánovací dokumentací po zrušení předmětných koridorů, resp. do jejich navrácení do územního plánu.*“

[17] Navrhovatelé ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že posouzení vlivů na životní prostředí mělo být v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady č. 2001/42/ES, o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí, provedeno jak na úrovni ZÚR, tak na úrovni územního plánu. Z uvedené směrnice současně vyplývá, že pokud posouzení vlivů na životní prostředí není požadováno, musí být tento závěr odůvodněn. V případě, že by byl Nejvyšší správní soud jiného názoru, navrhuji položení předběžné otázky Soudnímu dvoru Evropské unie (dále jen „SDEU“). Stěžovatelčino tvrzení o zásahu do práva na samosprávu je dle navrhovatelů nekonkrétní. Dále se ztotožňují s krajským soudem, že koordinované stanovisko je nepřezkoumatelné a posouzení vlivů na životní prostředí na úrovni územního plánu by nebylo nepřípustným opakovaným posouzením; také na tomto místě navrhuji případné položení předběžné otázky SDEU. K odkazu na územní studii navrhovatelé uvádí, že územní studie není závazným podkladem pro rozhodnutí.

[18] Osoby zúčastněné na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřily.

[19] Nejvyšší správní soud nejdříve hodnotil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102, věta první s. ř. s.), proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud poté přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[20] Kasační stížnost není důvodná.

[21] Dříve, než se bude Nejvyšší správní soud věnovat vlastnímu posouzení kasačních námitek, považuje za vhodné zdůraznit, že z § 109 odst. 4, věty před středníkem s. ř. s., a ze setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 70; všechna citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), vyplývá, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah a kvalita kasační stížnosti proto do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale logicky i obsah rozsudku soudu. Je proto odpovědností stěžovatele, aby v kasační stížnosti dostatečně specifikoval skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí krajského soudu. Kasační argumentace v nynější věci působí chaoticky, nesourodě a zčásti se míjí s rozhodovacími důvody napadeného rozsudku.

[22] Nejvyšší správní soud nejprve přistoupil k posouzení námitky nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu. Případnou nepřezkoumatelností rozsudku je totiž povinen se podle § 109 odst. 4 s. ř. s. zabývat z úřední povinnosti, tedy i bez námitek stěžovatelky. Vlastní přezkum rozsudku je pak možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti, tedy že je srozumitelný a vychází z důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku jeho rozhodnutí. Tato kritéria napadený rozsudek splňuje. Krajský soud v rozsudku řádně a srozumitelně vyložil důvody svého rozhodnutí, vypořádal se se všemi podstatnými námitkami a jeho závěry jsou podpořeny srozumitelnou a logickou argumentací. Krajský soud se vypořádal rovněž s tím, zda je zrušení části územního plánu přiměřené (viz odstavce 107 až 111 napadeného rozsudku).

[23] Námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku je též tvrzení, že jelikož si krajský soud nevyžádal ZÚR a související spisovou dokumentaci, není zřejmé, o jaké důkazy opírá některé své závěry. Tím totiž stěžovatelka namítá, že závěry krajského soudu nemají oporu v provedeném dokazování (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS).

[24] Nejvyšší správní soud konstatuje, že ZÚR jsou vydávány ve formě opatření obecné povahy (§ 36 odst. 4 stavebního zákona). Dle § 121 občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), ve spojení s § 64 s. ř. s. není třeba mimo jiné dokazovat právní předpisy uveřejněné nebo oznámené ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv nebo v předcházející obdobné sbírce. Nejvyšší soud konstatoval, že princip *iura novit curia*, vyjádřený v § 121 o. s. ř., lze vztáhnout také na případy, v nichž tuzemská právní norma publikovaná ve sbírce zákonů výslovně předpokládá vydání dalšího dokumentu (seznamu, plánu, mapy atd.), jehož obsah se zprostředkovaně stává součástí oné normy (srov. rozsudek ze dne 13. 9. 2023, sp. zn. 24 Cdo 2386/2023; rozhodnutí je dostupné na www.nsoud.cz). Vydání zásad územního rozvoje předpokládá § 36 a násl. stavebního zákona (účinného v době vydání napadeného územního plánu), jakož i § 79 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, účinného od 1. 1. 2024. Závěry rozsudku sp. zn. 24 Cdo 2386/2023 lze tedy vztáhnout i na nyní posuzovanou věc. Krajský soud tak nebyl povinen provést ZÚR jako důkaz, ale „pouze“ zjistit v souladu s § 121 o. s. ř. a citovanou judikaturou jejich obsah. Rovněž není zřejmé, proč by si měl krajský soud vyžádat správní spis související se ZÚR, neboť vyhodnocení vlivů ZÚR na udržitelný rozvoj území, ke kterému stěžovatelčina kasační argumentace směřuje, je součástí ZÚR. Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatelka byla s obsahem ZÚR zjevně obeznámena, a nic jí tudíž v řízení u krajského soudu nebránilo se kvalifikovaně vyjádřit ke všem návrhovým bodům.

[25] Stěžovatelka rovněž namítá, že krajský soud měl nařídít ústní jednání. Tímto tvrzením namítá tzv. jinou vadu řízení, která mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku, tedy důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Rovněž touto vadou je Nejvyšší správní soud povinen se podle § 109 odst. 4 s. ř. s. zabývat z úřední povinnosti i bez námitek stěžovatelky. Nejvyšší správní soud nejprve uvádí, že byly splněny podmínky pro rozhodnutí bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., což nezpochybňuje ani stěžovatelka. Nicméně namítá, že pokud by bylo nařízeno ústní jednání, mohla krajskému soudu „ukázat“, jak byla v územním plánu zohledněna minimalizace vlivů a dopadů při zpřesňování a vymezování koridorů pro komunikaci I/43 a jižní obchvat Kuřimi. Pokud však krajský soud v odstavci 96 napadeného rozsudku konstatoval, že stěžovatelka „neukázala soudu, kde přesně se tedy při přípravě územního plánu zohlednila

pokračování

minimalizace vlivů a dopadů při zpřesňování a vymezování koridorů pro komunikaci 43 s jižním obchvatem Kuřimi, jak to požadují aktualizované zásady územního rozvoje“, nemínil tím **doslova** to, že mu měla stěžovatelka požadované osobně „ukázat“. Jedná se jen o vyjádření toho, že ZÚR požadovaná minimalizace vlivů a dopadů z územního plánu a jeho odůvodnění nevyplývá.

[26] Kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy není dán.

[27] Stěžovatelka poukazuje na to, že postupovala v souladu se stanovisky krajského úřadu. Pomíjí však, že dle krajského soudu stanoviska krajského úřadu neobsahují dostatečné vysvětlení, proč není zapotřebí provést SEA. K tomu stěžovatelka pouze uvádí, že krajský soud pominul, „že v době projednávání napadeného územního plánu nebyly nikomu k dispozici podklady, na jejichž základě by stěžovatel, resp. projektant územního plánu mohl koridory dopravní infrastruktury zpřesnit jejich zúžením“, a dále že krajský úřad „nemohl z ničeho dovodit, že by na úrovni obce došlo k úpravě záměrů, která by mohla přinést jakékoli jeho změny proti obsahu zásad územního rozvoje.“

[28] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s krajským soudem, že ze stanovisek krajského úřadu nevyplývají důvody, proč nemuselo být posouzení vlivů na životní prostředí provedeno. Stanovisko krajského úřadu je jiným úkonem správního orgánu ve smyslu § 158 odst. 1 správního řádu, na který se v souladu s § 154 správního řádu přiměřeně použije § 68 odst. 3 téhož zákona v rozsahu, v jakém je jeho použití potřebné. Nedostatečné odůvodnění stanoviska, které nevyžaduje posouzení územního plánu z hlediska vlivů na životní prostředí, může vést ke zrušení územního plánu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2016, č. j. 5 As 94/2015 - 79, a ze dne 7. 1. 2010, č. j. 9 Ao 4/2009 - 111). Přestože správní soudy mají zachovávat určitou zdrženlivost, pokud jde o formální nedostatky územního plánu a jemu předcházejícího řízení, nelze postupovat tak, že by pořizovatel územního plánu mohl na jeho odůvodnění, resp. odůvodnění podkladových stanovisek dotčených orgánů zcela rezignovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2016, č. j. 10 As 221/2015 - 58).

[29] Jak shrnul již krajský soud v napadeném rozsudku, krajský úřad nejprve ve stanovisku z dubna 2018 požadoval provedení SEA, zejména s ohledem na vymezení ploch výroby neurčitého charakteru a koridoru pro přeložku silnice II/386. Následně ve stanovisku ze září 2018 od tohoto požadavku upustil s přihlédnutím k tomu, že plochy výroby byly upraveny a koridor přeložky silnice II/386 měl být řešen formou územní rezervy. Dle koordinovaného stanoviska pak krajský úřad neměl k návrhu územního plánu připomínky. Krajský soud tak správně shledal, že ani jedno z uvedených stanovisek krajského úřadu se nezabývalo vymezením koridorů pro komunikaci I/43 a jižní obchvat Kuřimi, a nelze z nich, stejně jako z odůvodnění územního plánu, seznat, proč nebylo posouzení vlivů na životní prostředí nutné, přestože je územním plánem vymezován tak významný koridor dopravní infrastruktury. Tato kasační námitka tak není důvodná.

[30] Stěžovatelka dále namítá, že posouzení vlivů na životní prostředí na úrovni územního plánu nemuselo být provedeno, jelikož fakticky nemůže obsahovat jiné informace, než krajské posouzení vlivů na životní prostředí na úrovni ZÚR, a to včetně hodnocení hluchosti. Jednalo by se tak o duplicitní posouzení. Nejvyšší správní soud podotýká, že zhodnocení, zda je nutné provést SEA, nenáleží stěžovateli, ani pořizovateli

územního plánu (zde městu Kuřim), nýbrž krajskému úřadu, který je povinen svůj závěr přezkoumatelně vyjádřit ve stanovisku podle § 47 odst. 2 a 3 stavebního zákona (což neučinil – viz výše), přičemž takový závěr je pak pro pořizovatele územního plánu závazný. Úvahy ohledně potřeby provedení SEA, jestliže je koridor komunikace I/43 a jižního obchvatu Kuřimi přebírán ze ZÚR, krajský soud uvedl nad rámec nutného „*v reakci na argumentaci odpůrkyně* (stěžovatelky – pozn. NSS)“. Pro zrušující výrok napadeného rozsudku však bylo podstatné, že krajský soud dospěl k závěru o nepřezkoumatelnosti stanovisek krajského úřadu. Pro úplnost se nicméně Nejvyšší správní soud stručně vyjádří i k této kasační argumentaci.

[31] Nejvyšší správní soud upozorňuje na rozsudek tohoto soudu ze dne 23. 4. 2025, č. j. 3 As 274/2023 - 153 (dále jen „*rozsudek NSS ve věci Kuřim*“), jenž se týká zrušení územního plánu obce Kuřim, který do svého obsahu převzal tentýž koridor komunikace stanovený na úrovni zásad územního rozvoje jako územní plán napadený v nynější věci. Rozsudek NSS ve věci Kuřim se zabývá mimo jiné tím, zda mělo být při pořizování tehdy přezkoumávaného územního plánu provedeno posouzení vlivů na životní prostředí. S ohledem na uvedené nemá Nejvyšší správní soud důvod se v nynější věci od závěrů odkazovaného rozsudku odchýlit.

[32] Stěžovatelka ve své argumentaci nereflktuje zákonnou úpravu charakteru a obsahu územního plánu. Jak uvedl zdejší soud v rozsudku NSS ve věci Kuřim, ze zákonné úpravy zřetelně vyplývá pozitivní závaznost zásad územního rozvoje pro územní plán, tj. že územně plánovací dokumentace obce v souladu s § 43 odst. 1 a 3 stavebního zákona zpřesňuje a rozvíjí aspekty stanovené nadřazenou územně plánovací dokumentací (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2016, č. j. 4 As 88/2016 - 35, č. 3475/2016 Sb. NSS). Zpracované posouzení vlivů na životní prostředí je pak v souladu s § 19 odst. 2 stavebního zákona součástí územně plánovací dokumentace; hierarchičnost daná pro celou územně plánovací dokumentaci proto *a maiori ad minus* platí i ve vztahu k posouzením vlivů na životní prostředí na úrovni obecní a krajské. Není tak pravda, že by posouzení vlivů na životní prostředí na obecní úrovni nemohlo obsahovat jiné informace než krajské posouzení. Naopak, posouzení vlivů na životní prostředí na úrovni územního plánu rovněž zpřesňuje a rozvíjí cíle a úkoly, které pro ně vyplývají ze zásad územního rozvoje (pakliže jsou splněny další zákonné podmínky pro povinnost provést SEA při pořizování územního plánu). Nadto lze podotknout, že v projednávané věci posouzení vlivů na životní prostředí na úrovni ZÚR stanovilo územně plánovacím dokumentacím dotčených obcí úkoly týkající se posouzení vlivu nově navržené dopravní infrastruktury na životní prostředí (viz odstavce 93 až 95 napadeného rozsudku).

[33] Krajský soud Jihomoravskému kraji (pořizovateli ZÚR) „*nevýčetl*“ nedostatečné posouzení vlivů na životní prostředí na úrovni ZÚR, jak tvrdí stěžovatelka. Pouze *obiter dictum* konstatoval, že by bylo vhodnější, pokud by posouzení vlivů na životní prostředí na úrovni ZÚR posoudilo koridor komunikace I/43 a jižního obchvatu Kuřimi komplexně. Jelikož se tak ale nestalo a posouzení na krajské úrovni ponechalo některé úkoly na dotčených obcích, nepřisvědčil krajský soud argumentaci stěžovatelky, že provedení SEA na úrovni územního plánu nemohlo přinést další zjištění na rámec posouzení vlivů na životní prostředí na úrovni ZÚR. Nicméně i pokud by tomu tak nebylo, nic by to

pokračování

neměnilo na závěru o nepřezkoumatelnosti stanovisek krajského úřadu, který byl pro zrušení části územního plánu rozhodný.

[34] K námitce, dle níž posouzení vlivů na životní prostředí ve vztahu pouze ke zrušeným částem územního plánu pro stěžovatelku nenese žádný přínos a „*problém se z jeho pohledu (pohledu stěžovatelky – pozn. NSS) fakticky nejlevněji a nejrychleji vyřeší rozhodnutím o povolení záměru vydaným ve prospěch stavebníka*“, Nejvyšší správní soud uvádí, že povinnost provést SEA se neodvíjí od přínosu pro dotčenou obec či nejlevnějšího a nejrychlejšího řešení. Pro učinění závěru o tom, zda má být posouzení vlivů na životní prostředí provedeno, jsou rozhodná kritéria vyplývající ze zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), jeho příloh a přílohy stavebního zákona, která krajský soud shrnul v odstavcích 77 a 84 napadeného rozsudku.

[35] Předčasné je pak zabývat se tvrzením, že na území stěžovatelky nedochází k synergii či kumulaci vlivů. Bude na krajském úřadu, aby v dalším řízení přezkoumatelně odůvodnil své stanovisko vydané podle § 47 odst. 2 a 3 stavebního zákona, včetně závěru o (ne)existenci synergických či kumulativních vlivů.

[36] Stěžovatelka dále namítá, že krajský soud zasáhl do jejího práva na samosprávu. Tento zásah spatřuje zejména v tom, že krajský soud zrušil jen ve výroku napadeného rozsudku uvedené části územního plánu, čímž byla porušena stabilita územního plánování. K uvedenému Nejvyšší správní soud konstatuje, že krajský soud byl podle § 101d odst. 1 s. ř. s. vázán rozsahem návrhu na zrušení územního plánu. Navrhovatelé se přitom domáhali zrušení části územního plánu v rozsahu ploch dopravní infrastruktury č. 155, 170 a 178, tedy ploch pro umístění komunikace I/43 a jižního obchvatu Kuřimi, a krajský soud tudíž nemohl (shledal-li návrh důvodným) rozhodnout jinak, než zrušit právě jen tyto části územního plánu. Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že postup krajského soudu neshledal ani v rozporu se zásadou zdrženlivosti; pochybení, spočívající v neprovedení posouzení vlivů na životní prostředí, aniž by byl tento závěr přezkoumatelně odůvodněn, lze považovat za porušení zákona v intenzitě zpochybňující zákonnost napadeného územního plánu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 AOs 3/2013 - 36).

[37] Co se týče tvrzeného nerespektování prvního rozsudku NSS, stěžovatelka neuvádí, jaký konkrétní závěr odkazovaného rozsudku krajský soud nerespektoval. Nejvyšší správní soud tak s ohledem na obecnost této námitky také pouze obecně konstatuje, že napadený rozsudek neshledal v rozporu se závazným právním názorem vysloveným v prvním rozsudku NSS.

[38] Dle stěžovatelky by provedení SEA na úrovni územního plánu bylo v rozporu s § 55 odst. 3 stavebního zákona. Nejvyšší správní soud uvádí, že jelikož je kasační stížnost oprávněným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, je stěžovatelka v řízení o kasační stížnosti povinna reagovat na argumentaci krajského soudu a uvést, z jakých důvodů jsou závěry napadeného rozsudku nesprávné. Krajský soud v odstavcích 85 a 86 napadeného rozsudku vysvětlil, proč na posuzovanou věc § 55 odst. 3 stavebního zákona nedopadá. Na toto vysvětlení stěžovatelka v kasační stížnosti nicméně vůbec

nereaguje, a uvedená námitka je tudíž podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřijatelná (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019 - 63).

[39] Nejvyšší správní soud dodává, že s ohledem na skutečnost, že kasační stížnost byla zamítnuta, přičemž zdejší soud aproboval závěr krajského soudu o nepřezkoumatelnosti stanovisek krajského úřadu, dle kterých nebylo nutné posouzení vlivů na životní prostředí na úrovni územního plánu provést, a neztotožnil se se stěžovatelčím tvrzením, že posouzením vlivů na životní prostředí na úrovni územního plánu by došlo k nepřijatelnému duplicitnímu posouzení, neshledal důvod pro položení předběžných otázek SDEU, jak navrhovali ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhovatelé.

[40] Nejvyšší správní soud dospěl z výše uvedených důvodů k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 *in fine* zamítl.

[41] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 téhož zákona. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka byla v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšná, právo na náhradu nákladů jí nenáleží.

[42] Právo na náhradu nákladů řízení náleží procesně úspěšným navrhovatelům, a to za jeden úkon právní služby učiněný jejich zástupkyní, konkrétně za vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 13. 1. 2025 [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) – dále jen „advokátní tarif“]. Právní zástupkyně zastupovala v řízení o kasační stížnosti dvě osoby (navrhovatele). Výše odměny za každý úkon se tak podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu za druhou osobu snižuje o 20 %. Navrhovatelům tedy náleží odměna ve výši 8 316 Kč (4 620 Kč + 3 696 Kč) za daný úkon právní služby [§ 9 odst. 5 advokátního tarifu, ve spojení s § 7 bodem 5 téhož předpisu], společně s náhradou hotových výdajů za tento úkon ve výši 450 Kč, celkem tedy 8 766 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Tuto částku je stěžovatelka povinná zaplatit navrhovatelům k rukám jejich zástupkyně Mgr. Lenky Kotulkové, advokátky, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Zástupkyně navrhovatelů nedoložila, že je plátcem daně z přidané hodnoty, proto se odměna o částku odpovídající sazbě této daně nezvyšuje.

[43] Osoby zúčastněné na řízení mají podle § 60 odst. 5 s. ř. s., ve spojení s § 120 téhož zákona právo na náhradu jen těch nákladů, které jim vznikly v souvislosti s plněním povinností, které jim soud uložil. Nejvyšší správní soud těmto osobám žádnou povinnost neuložil a neshledal ani žádný důvod hodný zvláštního zřetele, pro nějž by jim právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti mělo být přiznáno.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 12. června 2025

JUDr. Tomáš Rychlý

pokračování

předseda senátu